

נפלאות האמונה

בס"ד

1. בראשית פרק לז פסוק כה

וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה אֶרֶץ מִצְרַיִם מִגְלַעַד וְגַמְלִיּוֹת נֹשְׂאִים נִכְאֹת וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיִם:

2. רש"י בראשית פרק לז פסוק כה

וגמליהם נושאים וגו' - למה פרסם הכתוב את משאם, להודיע מתן שכרן של צדיקים, שאין דרכן של ערביים לשאת אלא נפט ועטרן שריחן רע, ולזה מזדמנו בשמים שלא יזק מריח רע:

3. נוסח על הניסים

בימי מתתיה בן יוסן כהן גדול חשמונאי ובניו קשעמדה מלכות ון הרשעה על עמך ישראל לשכחם תורתך ולהעבירם מחקיך וצונק. ואמה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם. רבת את ריבם. דנת את דינם. נקמת את נקמתם. מסרת גבורים ביד חלשים. ורבים ביד מעטים. ורשעים ביד צדיקים. וטמאים ביד טהורים. וזדים ביד עוסקי תורתך. לך עשית שם גדול וקדוש בעולמה. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקון קהיום הזה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך. וטקרו את מקדשך. והדליקו נרות בספרות קדשך. וקבעו שמונת ימי חגכה אלו בהלל ובהודאה. ועשית עמם נסים ונפלאות ונודה לשמך הגדול סלה:

4. עמוס פרק ב פסוק ו

כה אמר יהוה על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו על מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים

5. מסכת סנהדרין דף יט עמוד ב

כתיב פלטי וכתוב פלטיאל אמר רבי יוחנן: פלטי שמו, ולמה נקרא שמו פלטיאל - שפלטו אל מן העבירה, מה עשה? נעץ חרב בינו לבינה, אמר: כל העוסק בדבר זה ידקר בחרב זה. והכתיב +שמואל ב' ג' + וילך אתה אישה! - שנעשה לה כאישה. - והכתיב +שמואל ב' ג' + הלוך ובכה - על המצוה דאזיל מיניה, עד בחרים - שנעשו שניהם כבחורים שלא טעמו טעם ביאה. - אמר רבי יוחנן: תוקפו של יוסף - ענוותנותו של בועז, תוקפו של בועז - ענוותנותו של פלטי בן ליש.

6. משנה מסכת אבות פרק ד

רבי אליעזר הקפר אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם:

7. "כל הרודף אחר הכבוד, הכבוד בורח ממנו וכל הבורח מהכבוד, הכבוד רודף אחריו".

8. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת חגיגה פרק ב הלכה א

א"ר יוסי בן חנינה המתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא

9. משנה מסכת אבות פרק ד

איזהו מכובד המכבד את הבריות שנאמר (שמואל א' ב') כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו:

10. מידות הראיה כבוד ז

הברירה מן הכבוד, כל מה שהיא מתעמקת בנפש הרי היא מישבת את הדעת, ומישרת את השכל, ומוציאה מן הכח אל הפועל את הסגולות הטובות ביותר נסתרות שבמחבואי החיים, והכחות הרוחניים הולכים ופורחים, מתענפים ומשתרגים ומכים שרשים עמוקים במעמקי הרוח, והאדם הולך ומתעלה והוא לברכה לעצמו ולעולם. ואפילו אותה התכונה של הברירה מן הכבוד, שבאה מתוך איזה הכרח, אע"פ שאינה כ"כ טהורה ואידיאלית, מוארה באור קודש. כזו שבאה מתוך נדבת הלב הפנימית, הבאה מתוך הכרת קודש בהירה בערך האדם בנפשו ובקדושת העונה ורוממות טהרתה, מ"מ גם היא מאשרת היא את האדם התומך בה את צעדיו. ומתוך ההכרח בא אח"כ הרצון, ורוח החיים של ענה טהורה ושוקטה, שהיא פארן של כל

המדות החמודות ד). הולך הוא ומתפשט על כל האופי של האדם המחשב את דרכיו ברוח נכון ומקבל בחפץ ושמחת לב את כל הדרכים שהבריחה מן הכבוד באה על ידם. והכבוד רודף אחריו בפנימיות נפשו, מגדלו ומרוממו ושומר את תום טהרת קדושת התוכן של ענות הצדק, ההולך ומתעמק ברוחו. ועקב ענה יראת ד' ה).

11. מידות הראי"ה כבוד ה'

כל מה שהשלמות הפנימית יותר חסרה כן הטבע מחפש להשתלם לצד חוץ, רק במעמד שפלות הנפש יתעורר חשק להתהדר לפני אחרים, בין במה שיש בו בין במה שאין בו, ועל כן חייב האדם להגדיל את רושם השלמות הפנימית, ודבריו ביחושו להכרת עצמו לאחרים יהיו תמיד במשקל הראוי.

12. פירוש רבינו יונה על אבות פרק ד משנה א

ועוד הוסיף בן זומא מדה רביעית ואמר איזה מכובד המכבד את הבריות. והמכבד את חברו לעצמו הוא מכבד לא לחברו. ומה תועלת לאיש כי יעשו לו כבוד אם נכבד הוא לא הוסיף במעלתו ובכבודו מפני הכבוד אשר עשו לו. ואם נקלה הוא לא יחזירוהו נכבד כי יכבדוהו.

13. עין איה ברכות ב פרק תשיעי פסקה 30

פתח אידך ואמר, האי מאן דסליק למתא ודחיל מעינא בישא לינקט זקפא דידיא דימיניה בידא דשמאליה, וזקפא דידיא דשמאליה בידא דימיניה, ולימא הכי אנא פלוני בר פלניתא מזרעא דיוסף קא אתינא דלא שלטא ביה עינא בישא דכתיב בן פורת יוסף כן פורת עלי עין, ואמר רב אל תאמר עלי עין אלא עולי עין. ורבי יוסי בר חנינא אמר וידגו לרב בקרב הארץ, מה דגים שבים מים מכסין אותם ואין העין שולטת בהם, אף זרעו של יוסף אין עין רעה שולטת בהם.

ע"י מה שהנפשות פועלות זו על זו יש מקום לעין הרעה שתפעול לרעה, אמנם לא תפעל כ"א על ידי חלישות הנפש המתפעלת. ותוכן החלישות בא ע"י מה שלא תמצא את הכרת ערך עצמה כראוי, ולא יהיו מרכז לפעולותיה כ"א מבט חיצוני של העין. ונפש חלושה כזאת שההשפעה החיצונה פועלת עליה להיות מרכזת את דרכה בחיים, תקבל על נקלה רושם מההשפעה החיצונה לרעה ג"כ....

הנה כדעייל למתא, עיר כפי המובן שהוא רוצה בטבע לקנות לו חברה וריעות המועלת לכל עניניו הגשמיים והרוחניים. אז האדם ראוי ביותר להשפעה של שיעבוד העולם החיצוני, שיעשה מרכז עניניו רק הסכמת הזולת ומציאות החן בעיני זולתו בערכו החיצוני לבדו. וזאת היא עבודת פנימית וחלישות נפשית ומצב נמוך מאד, מה שמכשרת את האדם לידי כל מצב מושחת ועושהו להיות נפעל בעצמו מכל עין רעה, בשכל במדות ובמעשים, ובזה ג"כ בתוך עמקי הנפש בין השכלית בין החיונית, ע"פ סוד השפעת הנפשות אלה על אלה, שכל שהנפש יותר חלושה, יותר נבובה בערכה הפנימי, היא יותר עלולה לאלה ההשפעות. ע"כ צריך שיכין עצמו בעושר פנימי, להשלים את הכרתו הפנימית על כל אופק החיים שלו, באופן שלא יהי צריך להשלימם מצד הכרח מנהגי זולתו, שאז כבר הוא משתעבד להשפעתם במדה יתירה....

והנה כח החוזק הנפשי הפנימי מצינו באמת ביוסף באופן מאד נעלה בנסיונו, עלם יפה תואר עבד, שתהי' נפשו חזקה כ"כ עד שהצדק הפנימי של הקריאה: "ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים", יהי' חזק כ"כ מבלי תת כח לפעולה של השפעת אדונתו, הוא כח נעלה פנימי מאד, עד שזכה באמת עי"ז להנחיל ג"כ לבניו את אותה ההכנה של החוזק הפנימי מבלי שאת פנים אל העולם החיצוני במקום שהוא עומד לשטן על העולם הפנימי. ע"כ הוא שטנו של עשיו, "בית יוסף להבה ובית עשו לקש" שעשו אינו מוציא את חובת מרכז עולמו כ"א ע"פ ההשפעה החיצונה לבדה.